

Jutri 16, Velika Plesna Zabava S.P.D.I. v Gral. Cesar Diaz 1657, pridite!

SLOVENSKE TEDENIK

Leto - Año VII.

No. 337

"EL SEMANARIO ESLOVENO"

Cena 10 cent.

Uredništvo in upravnistvo

Calle Gral. Cesar Diaz 1657 U. T. 59 - 3667
Sprejemanje strank vsak dan od 15.—18.

Bs. Aires, 15 februarja 1936

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—; celo leto \$ 5.—

CORREO
Argentino

TARIFA REDUCIDA
FRANQUEO PAGADO
Concesión 1551

Svoboda prihaja

Nočemo prehitovati dogodke, ki se z bliskovito naglico vrstijo v Evropi, vendar po treznem prevdanku računamo, da vojna v Afriki prinaša Mussoliniju pogibelj, in s tem italijanskemu narodu rešitev iz pod fašističnega jarma, nam zaslužnim Slovincem pa narodno svobodo.

Vendar, ali se ne zdi, da se za to svobodo premalo zanimamo, da nas je samo peščica ljudi, ki se moramo žrtvovati za vseh. Kako vse drugače bi človek misli, da leži na srečo nas vseh bodočnost posameznika kakor celega naroda. Hlapčevske ponižnosti se kar ne morejo otresti naši ljudje in vsled tega jim manjka tiste potrebne zavesti in ponosa, ki druge narode tako lepo odlikuje.

Imamo precej slučajev, ko naši ljudje, ki so zaposleni pri italijanskih družinah ali podjetjih, ne smejo prejemati Slovenskega tednika, če nočejo zgubiti službe. Da bomo temu odpomogli kolikor bo v naših močeh, smo otvorili posredovalnico za službe, kar navajamo na drugem mestu.

**

Nikakor nam ne gre v glavo, iz kakšnega razloga nobena jugoslovanska vlada noče priznati sovjetske Rusije, ko bi ji po našem mnenju to vendar samo koristilo, bodisi v političnem kot v gospodarskem oziru. Morda se kdo boji, da bi se s priznanjem sovjotov priznalo tudi njih sistem, ki ga v svoji državi ne vidi potrebe. O, potem se najbrže zelo moti kajti socialna prevredba človeške družbe, je po našem mnenju, naraven proces, ki ga niti fašizem ne bo zaustavil, in bo torej brez priznanja sovjotov nastopil svoj razvoj tudi v Jugoslaviji. Saj ni važno kakšen "izem" mora vladati v človeški družbi, ali državi, glavno je, da bo človeška veda služila človeštvu v prid, na mesto v škodo, kot dandanes. Ali smo ljudje res tako glupi, da bomo proti naši volji, brez dela in trpeli pomanjkanje ter krvaveli na bojnih poljanah za koristi ki niso naše.

Res je, da je Jugoslavija na strani tistih držav, ki nočejo vojne, ampak to še ni dovolj. Če imamo Jugoslavijo kot narodno celoto je potrebno iz kulturnega, jezikovnega in gospodarskega stališča, da smo vsi jugoslovani pod njenim okriljem. Ne verujemo pa, da bi nas Italija kar sama od sebe ponudila Jugoslaviji, četudi bi ne bili na vladi fašisti.

Edini, ki se javno najbolj zanimajo za usodo Slovincem pod Italijo, so italijanski antifašisti, ki smo njih delovanje prinesli v dveh zadnjih številkah S. T. Očividno to ni po volji jugoslovanskim državnikom, ker drugače si ne moremo tolažiti zaplembe več števil "Istre", ki je glasilo primorskih emigrantov v Jugoslaviji.

Ne rečemo, da je jugoslovanska vlada povsem ravnodušna glede usode Slovincem pod Italijo,

vendar ne napravi vse mogoče, da bi se želja zaslužnih Slovincem čimprej izpolnila.

Ob koncu svetovne vojne smo bili takorekoč prodani, danes pa je čas, da o svoji usodi sami odločujemo in bomo v ta namen iskali stike z vsakomur, samo da dosežemo cilj.

ITALIJANSKE ŽRTVE V AFRIKI

Iz Addis Abeba poročajo, da so Abesinci pokopali 15.000 vojakov Italijanov in 5.123 domaćinov ki so padli med 20 in 30 januarjem.

Italijanska uradna poročila te vesti odločno zanikajo. Vendar ne navajajo koliko italijanskih vojakov je padlo, medtem ko izjavljajo, da je padlo 682 askarov na eritrejski fronti in 72 na somalijski. Iz med 50.000 delavcev, da jih je umrlo 278.

General Badoglio poroča, da ni nobenih posebnih novic na nobeni fronti. Tako poroča omenjeni general ves čas, odkar se nahaja v Afriki, kar vsekakor vzbuja pozornost.

Italijanske čete so že večkrat napravile razne sunke, ki pa niso abesinski vojski prizadejali nikakih iznenadenj, kar pomeni, da je izvrstno pripravljena.

Badoglio študira, če bi udar, ki ga pripravlja, prinesel italijanski vojski pomembne zmage, ali bi bilo bolje počakati na dosedanjih frontah, ki so kolikortoliko utrjene, medtem ko bi morali šele delati poti, na novem zavzetem ozemlju, deževna temporada je pa pred vrati in bi se prav lahko približno tako zgodilo kot se je svojčas Napoleonovi vojski na Ruskem, samo s to razliko, da bi italijansko vojsko odnesla povodenj, medtem ko je Napoleonovo zametel sneg.

Nemška in italijanska mladina

Načeloma se vzgaja nemška mladina prav tako kakor italijanska Oba režima stavita svoje upanje v prvi vrsti v mladino. Kot v Italiji mora tudi v Nemčiji vsako kulturno ali športno gibanje služiti edinemu namenu, fašizmu. Kot Mussolini tudi Hitler polaga velike važnosti telesni moči in zdravju. Od tod njih zkrb za moralo. Oba imata enaka načela, da samo s prožnimi in močnimi ljudmi je mogoče doseči cilj.

Po nemških cestah strumno korakajo mladi fašisti, enako tudi v Italiji, ter prepevajo navdušene pesmi. V obeh fašističnih "rajih" učijo mladino, da je za domovino umreti nekaj častnega in sladkega. Srečen kdor je te smrti deležen. V obeh državah učijo, da so edini oni poklicani ponesti civilizacijo med druge države in kolonije.

Vendar pametnejši v obeh državah tajno prisluškujejo, ali ne bo to obe državi pripeljalo v propast.

MORILCI KRALJA ALEKSANDRA SO OBDOJENI NA DOSMRTO JEČO

Kot smo že poročali se je vršil pretekli teden v Aix en Provence (Francija) proces proti morilcem kralja Aleksandra I. in francoskega ministra Barthoua.

Po končanem zaslišanju prič je povzel besedo odvetnik Saint Auban, ki je branil obtožence, in dokazoval, da Kelemen ni usmrtil ministra Barthoua, temveč samo kralja, da je francoskega ministra usmrtila policija, ki je kar vprek streljala. Na dalje je branitelj ljuto napadel bivšo jugoslovansko diktaturo in je primerjal Hrvatsko z Alzacijo pred vojno. Če bi mrtvi mogli govoriti, je rekel, bi bili brez dvoma tega mnenja, da ustaši niso teroristi, temveč so patrijoti, ki se bijejo za svojo neodvisnost.

Državni pravdnik je zahteval, da se mora spustiti na vrat zločincev, giljotina. Porotniki pa so jih obsodili samo na dosmrtno težko ječo uklenjene v verige.

Obsojenci bodo takoj prepeljani na Hudičev otok. Kot smo že v zadnji številki povedali, so obsojenci: Zvonimir Pospisil, Ivan Rajić in Mio Kralj, medtem ko se glavni krivci Dr. Pavelić, in Kvaternik nahajata pod Mussolinijevim varstvom v Italiji, Perčević pa je na Dunaju. Vsi trije so v kontumaciji obsojeni na smrt.

Ko so obsojenci zapuščali dvorano je Pospisil zavpil živijo Hrvatska, živijo Pavelić, dol z krvavo Srbijo.

Tako se je torej zaključil proces Mussolinijevih hlapcev, ki, če bi se jim načrt posrečil, bi bila usoda Jugoslavije in tudi Hrvatske, morda za več desetletij zapečaten.

Pametnemu in razsodemu človeku res ne gre v glavo, kako nekateri pojmujejo svobodo naroda in človeštva. Mi se ne čudimo Mussoliniju, ker poznamo njegove fašistične namene, ampak se čudimo tistim, ki njegovim plačanim hlapcem, tako slepo nasedajo.

Taktika Sovjetov

Sovjeti so s svojo miroljubno taktiko pridobili simpatijo vsega sveta, pa če se še bolj nekateri listi trudijo jih pokazati v hinavski luči. Še celo. Romunija bo podpisala vzajemno pomoč, dasi je gotovo vsem našim čitateljem več ali manj znano, da ima Romunija pod oblastjo Besarabijo, ki jo je še ne dolgo tega hotela Rusija imeti zase.

To je dalo povod tudi Poljski, da je pričela razmišljati, ali bi ji ne koristilo več prijateljstvo z Rusijo kakor pa z Nemčijo, posebno če bo Rusija tudi napram njej tako velikodušna kot je napram Romuniji. To pa je začelo resno skrbeti Nemčijo, ki je takoj odredila, da mora General Goering odpotovati v Varšavo, da se prepriča, kaj mislijo Poljaki.

Sovjeti so zares zelo taktični in pametni v

svoji zunanji politiki, zemlje niso lačni, kar se tiče notranjih državnih prevredb pa so prepričani, da se bo izvršilo brez njihove pomoči in da oni največ s tem koristijo, če dajo dober zgled.

FAŠISTI V FRANCIJI SE SKUŠAJO DVIGNITI

Kot je našim čitateljem znano, je današnja francoska vlada nagnjena k levičarjen, kar pa zelo vznemirja kapitalistične fašistične kroge.

Ko se je Leon Blum, vodja socialistov, peljal v sredo v svojem avtomobilu, so ga fašisti nenadoma napadli z revolverskimi strelji ki pa ga ni nobena krogla zadela, temveč so ga samo razbite šipe na večjih delih telesa ranile.

Vlada je odredila vse fašistične organizacije zapreti.

HUD MARAZ V EUROPI

Dolgo časa je prizanašal mraz v Evropi.

Te dni pa je kar naenkrat pritiskal silni mraz, ki je zahteval mnogo človeških žrtev kakor tudi materialne škode.

OKNO V SVET

Berlin. — Hitler je držal daljši govor pred svojimi pristaši, ter jim je predložil, koliko ponižanja je morala Nemčija po vojni prenesti, da pa se je sedaj vkljub vsemu dvignila. Napadel je tudi Jude in rdeče. Pozival je ves narod naj bo discipliniran in ustrašen, ker da mu je to neobhodno potrebno za dosego svojega cilja in nekdanje slave.

Dunaj. — Vlada je odredila, da se je kar moč sijajno obhajala obletnica zmage nad socialisti. Sicer pa je to zelo jalova zmaga, kajti socialisti niso v resnici premagani temveč so se sanjo potuhnili.

Berlin. — Vsi Nemci, ki živijo v inozemstvu, se morajo predstaviti svojim konzulatom in bodo morali vsi mladenči, ki spadajo pod vojaško odpotovati v svojo domovino, da odslužijo vojaški rok.

Letnik 1914 in 15 je že poklican pod orožje, letnik 1916 pa v predvojaške vaje.

Berlin. — Oblastva so dale zapreti kakih 200 duhovnikov in več katoliških mladeničev. Kot pravijo poročila, je skupna usoda katoličane in komuniste zelo sprijaznila.

Atene. — Po nekaterih krajih Grčije in tudi Italije je deževje napravilo mnogo škode. Bilo je tudi več človeških žrtev.

Pariz. — Domačini v Siriji so se uprli francoskim oblastim pri čemer je bilo mnogo mrtvih in več ranjenih kakor tudi vrženih v ječe. Obenem so vrgli iz šol tudi 20 dijakov, ki da so vodili upor.

Sirija je razdeležena na več kosov in je pod oblastjo Anglije in Francije. Kot povsod, pa je tudi med sirijskim narodom toliko zavesti in ponosa, da nimajo več namena tlačaniti še nadalje.

Moskva. — Predsednik Ukrajine, Nikolaj Ljubčenko, je objavil en članek v dnevniku "Izvestia", ki obdolžuje naciste, da so napravili tajno pogodbo z Japanci in Poljaki za napasti Rusijo.

"Obveščamo vseh, je dejal, ki imajo namen Rusijo napasti, da naj se prej dobro premisli-

jo, ker Sovjeti imajo dovolj močno armado, ki bo z lahkoto z vsemi obračunala."

Pariz. — Čehoslovaški zunanji minister Milan Hodža je izjavil novinarjem v Parizu, da je treba napraviti vse potrebno, da ne izbruhne v Evropi nova vojna. Izjavil je, da se je v tem smislu zadnje čase mnogo delalo, posebno Čehoslovaška in Avstrija sta javno pokazali, da želita mirnega sožitja, medtem ko se ne more istega o Poljski trditi.

Pariz. — Kot smo že v zadnji številki poročali, so se vršile v Parizu pretekli tedene pomembne politične konference, saj so se bili zbrali v prestolici Francije vsi državniki centralne Evrope in Balkana.

Francoski zunanji minister Flandin je izjavil, da je teh zborovanj bil zelo vesel ker so prinesle Evropi novega upanja za mirno sožitje. Seveda da je mnogo k temu pripomogla mogočna zveza med Francijo in Rusijo in potem še Anglije po drugi strani, ki so zaenkrat vso javnost potegnile s sabo.

Caracas, Venezuela. — Več časnikarjev je policija aretirala in pozaprla, ker so pisali proti predsedniku republike in da so hujskali ljudstvo k izgredom.

Pariz. — Ruski vojni podkomisar, Tukaševski, se že več časa mudi v Parizu kjer proučuje francosko vojno tehniko. V svetu vzbuja ta velika vojaška zaupnost med Francijo in Rusijo, posebno zanimanje.

Washington. — Politiki Združenih držav so mnenja, da ne prinaša Združenim državam japonska zunanja politika nič dobrega, kakor tudi Sovjetom ne, da pa je v interesu Združenih držav, da so na strani Rusije.

Pariz. — V Parizu so mnenja, da že danes razpolaga Nemčija z mogočnim zračnim brodom.

Ako želite katerega poklicati iz domovine, ali bodisi v kakoršnikoli zadevi, obrnite se po nasvet na naš

INFORMACIJSKI URAD

kjer boste dobili brezplačna navodila, kako Vam je ravnati, da prihranite na času in na denarju.

Restaurant "OSORIO"

Edino slovensko zbirališče

Lepi prostori, pripravno za svadbe
Vsako nedeljo ples.

CENE ZMERNE — Prenočišče po 70 cent.

Se priporoča lastnik

EMILIO ŽIVEC

OSORIO 5085

PATERNAL

Piš3 Zadr.

GOSPODARSTVO

10 MILIJONOV PESOV ZA SEME

Kakor smo že poročali, je radi zimske suše, pšenica in lan jako slabo obrodila. Po nekaterih krajih je bila cela žetev popolnoma uničena, po nekaterih pa le toliko, da se je izplačala žetev. Vendar ni bilo nikjer dobro seme, katero bi se lahko naprej sejalo. Zato je pomanjkanje semena za kolone, kateri so se zanašali na dobro letino, velika skrb. Poljedelsko ministerstvo je uvidelo potrebo in je odločilo kolonom nabaviti seme in jim ga v obliki posojila razdeliti.

Značilno pri tem je, da se v izjavah ministerstva in v pojasnilih, navaja beseda "colon" kar pomeni, da je dotičnik ki zemljo obdeluje, najemnik in, ni zemlja njegova, dočim smo do sedaj vedno našli besedo "agricultores" pod katerimi se tu navadno razume veleposestnike, kateri živijo po navadi od kolonovih žuljev v Evropi, S. Ameriki, ali vsaj v Mar del Plati ali Cordobi. Iz tega pa je razvidno, da je ministerstvo spregledalo, da ne bo vedno nudilo pomoči veleposestnikom, ampak tudi kolonom, kateri so pravzaprav resnični kmetje ki zemljo obdelujejo in katera jim po pravici pripada.

Drugi deset milijonov pesov pa je vlada določila za nakup grozdja v pokrajinah Mendoza in San Juan, kjer je naprodukcija (prevelik pridelek) spravil veliko število vinogradnikov v teško krizo.

Po zakonih kateri veljajo v Argentini, ni dovoljeno predelovanje grozdja v vino v krajih kjer se ne prideluje grozdje. Iz vinorodnih krajev je dovoljeno izvažati samo namizno grozdje ali pa vino. Znano pa je, da živi v Mendoza in San Juan veliko število malih vinogradnikov, kateri nimajo potrebnih posod za izdelovanje vina, kakor tudi nepotrebnih prostorov za shrambe. Zato so ti mali kmetje odvisni vedno spravili te reveže, ki si nikakor ne morejo potere pa so vse, kot ostale trgovine v Argentini, v rokah tujih kapitalistov, kateri imajo glavni namen iskoriščati zemljo in njene prebivalce. Ker je torej letos preveč grozdja, so ti bodegarji sklenili, da ne bodo od samostojnih kmetov kupovali grozdja, ker ga dovolj pridelajo v svojih vinogradih. Na ta način pa so spravili te reveži, ki si nikakor ne morejo pomagati, v veliko zadrego. Slednji so se torej obrnili na pokrajinske vlade, katera je intervenirala pri centralni vladi in ta je odločila, da naj "Junta de vinos" kupi za deset milijonov pesov grozdja od malih vinogradnikov, da jim na ta način pomaga. Grozdje bo plačevala po \$ 3.— za sto klg. kar je 0.50 več kot so ga lanijsko leto plačevali bodegarji. Kam bo Junta spravila grozdje, dekret ne omenja, kar dovoli sumiti, da bo prišlo omenjeno grozdje vseeno v kleti bodegarjev — tujih kapitalistov, seveda po zelo znižani ceni, mogoče po 0.50 ali kaj takega. Ta manevr ni nič drugega, kot iskoriščanje malega-samostojnega kmeta in vlade, katera je vedno na razpolago "pomagati" in se vedno zaplete tako, da kasneje proda pridelke ki jih je kupila, ravno istim, kateri jih prej niso hoteli imeti. Seveda se ta prodaja vedno izvrši v korist kupcem in ne vladi, kakor smo to imeli priliko videti pri žitu pretečeno leto.

Na prvi seji Poljedelskega ministerstva, ka-

teri je predsedoval novi minister M. Cárcano (sedanji) je zapisnikar čital zapisnik prejšnje seje: dne tega in tega ob uri tej in tej zbrani v pisarni "njegovega gospodstva tajnika ministerstva, "tu se je ukazal minister zapisnikarju ustaviti rekoč" brišite "njegovo gospodstvo iz knjige", to ministerstvo je ministerstvo dela, kmečkega dela ki ima prednost, da živi največji del prebivalstva in zato tu nič gospodstva, ampak delo. Tudi jaz če prav sem minister, nočem, da me imenujete "gospodstvo". Če bo taka beseda, katera je vsekakor posnemanja vredna, vedno prišla iz ust ministra, bo pa res "ta prava".

ČASOPISJE

"Istra", ki je glasilo Primorskih slovencev v Jugoslaviji, je večkrat zaplenjena od jugoslovanskih oblasti. Vzrok bo menda ta, da list zahteva več odločnosti od jugoslovanske vlade, ko se gre za osvoboditev Primorja.

"Daily Herald", ki je velik angleški dnevnik, piše, da živi v Italiji 600.000 Jugoslovancev, 400.000 Slovencev in 200.000 Hrvatov, največ po severozapadni obali Jadrana. Sedaj pošilja fašistična vlada te ljudi v Abesinijo, da tam umrjejo za Italijo, dasi so njih simpatije na strani Abesincev.

Oni zelo dobro poznajo italijansko "civilizacijo". Slovenci v Italiji želijo poraz Italije, da bi se priključili k Jugoslaviji.

"Misel in delo", mesečna revija, ki izhaja v Ljubljani, je pisana popolnoma v smislu kot ima ime. Nas posebno zanimajo članki, ki jih piše Dr. Vrčon.

"Učiteljski tovariš", ki je stanovsko glasilo jugoslovanskih učiteljev, pravi, da njih organizacija ni politična, medtem ko jo klerikalni listi napadajo, da so v njih vrstah vse prej kot taki učitelji, ki bi jih želel narod. List se vprašuje, kakšen bi moral biti učitelj, da bi po mnenju nekaterih služil narodu.

"Unitá", glasilo italijanskih antifašistov, piše, da popolnoma razume dvojno gorje primorskih Slovencev: v socialnem in narodnem oziru, in da lahko v vsakem slučaju računajo z njimi.

"Dayli Telegraf", londonski dnevnik, piše o Slovincih in Nemcih, ki bežijo v Jugoslavijo in Nemčijo.

"Domovina", ljubljanski tednik, piše prav tako v eni januarski številki o razmerah v Jugoslaviji kot je pisal svojčas Adamič in smo nekaj posnetkov prinesli tudi v Slovenskem tedniku, ter smo bili zato zaznamovani kot za protijugoslovanski element.

DRUŠTVENE VESTI

Slovensko prosvetno društvo I.

VABI

NA VELIKO DOMAČO ZABAVO

ki se bo vršila v nedeljo 16 t. m. ob priliki otvoritve novih društvenih prostorov v ulici Gral Cesar Diaz 1657 (3 kvadre od Av. San Martin po Dto. Alvarez.

Ples bo pričel ob 4 uri, pri katerem bo igral Slovenski orkester. — Za prigrizek in žejna grla bo vsestransko poskrbljeno. K veliki udeležbi uljudno vabi

ODBOR

Novi društveni prostori SPD. I.

Kot smo poročali v zadnji številki Slovenskega tednika je Slov. prosv. društvo I. vzelo v najem nove prostore v ulici Gral Cesar Diaz 1657, ki jih je lepo prevredilo za društvene domače zabave. Na obsežnem zemljišču se je napravilo lepo plesišče in oder za prireditve. V ozađu za odrom pa je še dovolj prostora, kjer se je napravilo za balincanje. Vsi, ki želite lepe in cenene domače zabave, pridite v SPD. I.

DRUŠTVENA KNJIŽNICA

Društvena knjižnica je letos deležna mnogo darov. Skoro vsak teden se jo spomni kateri naših številnih simpatizantov SPD. I. Ta teden se jo je spomnil rojak, ki pa ne želi biti imenovan, z devetimi knjigami med katerimi je tudi slovita Homerjeva Ilijada.

Zavednemu rojaku se tem potom prav lepo zahvaljujemo!

IZ VILLA DEVOTO

OBČNI ZBOR G.P.D.S., SIMBRON 5148

Gospodarsko podporno društvo Slovencev daje na znanje vsem članom in članicam, da se v nedeljo 8. marca ob 3 uri in pol popoldne vrši prvi redni občni zbor zgoraj omenjenega društva ter se prosi za gotovo udeležbo vseh članov in članic. Obenem se priporoča točnost.

Občni zbor se vrši v društvenih prostorih. V slučaju, da je udeležba nezadostna, se vrši isti eno uro kasneje ne glede na število članov.

Dnevni red:

1. Otvoritev občnega zbora po predsedniku.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Poročilo knjižničarja.
5. Poročilo gospodarja.
6. Poročilo revizorjev, razsodišča in načelnikov sekcij.
7. Volitev novega odbora.
8. Slučajnosti. Volilo se bo tudi gospodarski odsek.

Ponovno priporočamo točnost.

Odbor

Dr. Carlos A. Urquijo

Otroške bolezni. — Zdravnik od zavoda sirot in španske bolnice

Ultraviolečni žarki

Sprejema od 15 ure do 17.30

Juramento 4874. B. Aires. U. T. 51-3604

IZ CORDOBE

Slovo

Po skoraj osmih letih bivanja med nami, nas je zapustil dne 8. t. m. in odšel v Buenos Aires naš rojak in velik tovariš, Anton Mozetič.

Anton Mozetič, s čigar imenom je bilo istovetno skozi dolga leta vse naše javno življenje in delovanje slovenske naselbine v Cordobi. Oče in duhovni voditelj dveh naših organizacij, mozzor delavnosti in žrtvovanja za kulturni podvig naših tukajšnjih naseljencev in glavni tajnik društva "Iskra".

V soboto drugega meseca osmega dne smo se njegovi ožji tovariši in znanci poslovili od njega in zaplakali kot bi sinovi nenadoma izgubili svojega očeta. Mlada Vida, njegova priljubljena učenka mu je deklamirala poslovilno prigodnico kot se glasi:

Je-li mogoče, da odhajaš, dragi "tata" Ti od nas? Hud udarec nam zadajaš, ki ga ne ozdravi čas! Bil si nam krmar neustrašen tekom celih osem let. Bil učitelj, naš voditelj, vzor tovariša, delaveca, naše tuge tolažitelj, da Te ljubi kdor pozna. Zdaj prepuščaš nas usodi, ah, kak to je žalostno! Kaj naj počnemo zdaj sami sredi tujega sveta? Pa že hodi koderkoli, prise-gamo, da Te ne zabimo nikoli! Dokler v Cordobi živel bo Slovenec, bo Tvoji slavi pletel venec.

Javna zahvala

Podpisanega me veže dolžnost, da se na tem mestu zahvalim vsem tovarišicam in tovarišem D.K.D. "Iskre" v Cordobi, kot tudi vsem ostalim rojakinjam in rojakom za lepo odhodnico katero so mi pripravili ob slovesu v društvenih prostorih preteklo soboto 8. t. m.

Po sedmih dolгих letih moje tamkajšne emigracije sem bil prisiljen radi slabih delavskih razmer zapustiti vrle tovarišice in tovariše, ki so mi bili kot hčere in sinovi priljubljeni, ter iti s trebuhom za kruhom v prestolico republike.

V prvi vrsti gre zahvala tov. odbornikom "Iskre" posebno pa tov. Kurinčiču za poslovilni govor, kot tudi deklici Vidi za deklamacijo "Tovarišu v slovo" in tudi za darovani krasen šopek cvetlic nabranih iz naših slov. cordobeških vrtov. Zahvala gre tudi tovarišem tamb. odseka, ki so mi za slovo zaigrali par slov. komadov. Ob enem se zahvaljujem odboru D.K.D. Ljudskega Odra v B. Airesu, ki je poskrbel, da je prišel Peter Srebrnič me sprejeti na postajo Retiro.

Vsem skupaj kličem še enkrat, najlepša Vam hvala!

Bs. Aires dne 12. II. 1936.

Anton Mozetič

IZ UREDNIŠTVA IN UPRAVNIŠTVA

Jug. Patronat. Vsled pomanjkanja prostora nam je bilo nemogoče objaviti vaš poziv in pismo slovenske žrtve iz Primorja. Priobčili bomo v prih. številki in že sedaj opozarjamo na važnost omenjenega članka in pisma.

L. T. Za prihodnjo številko.

K. F. Avellaneda. — Bomo pregledali, če bo za tisk.

Slovenska služkinja je izvala kup protestov od moške strani, kar pomeni, da le ne bo vse tako kot ona obdolžuje. Kot nas je telefonično obvestila, bo še parkrat zavihtela bič na ubogo moško paro.

INSTITUDO - DENTAL - POPULAR

2261 — AV. SAN MARTIN — 2261

Pregled brezplačno

Izdiranje zob brez bolečin \$ 2.—

Nov način in različne vrste stavljanja zob

DOPIŠOVANJE

Jekleni:

KDOR IMA MLADINO, IMA BODOČNOST!

Čestokrat, ko razmišljam o usodi, ki čaka naše narodne institucije v izseljeništvu, se mi usli neka čudna misel, namreč: da te naše organizacije nimajo bodočnosti. Ne morejo imeti bodočnosti, ako se ne bomo pravočasno — in to takoj — skrbnejše pobrigali za naš naraščaj, brez katerega smo zapisani gotovi — smrti. Ako se samo površno ozremo na delovanje kateregakoli slov. društva v užni Ameriki, nam ne bo težko ugotoviti, da članstvo teh organizacij tvorijo skoro samo udi, ki so že v Evropi spoznali potrebo, koristi in smisel društvenega delovanja.

Na vodilnih mestih so po večini ljudje, ki so že doma se navzeli organizatoričnega čuta, prepojeni gotove ideje, katero skušajo tukaj uveljaviti. Dasiravno imamo tudi gotov odstotek članov in odbornikov, ki so se šele tukaj z ljubeznijo oprijeli društev. Toda ti poslednji so največkrat rezultat stvarne in dosledne propagande prvih.

Mi vsi, iz starega kraja, smo prinesli s seboj — oziroma posedujemo — neko lastno svojstvo, bistvenost, ki je pravi kontrast psihologiji tega naroda, s katerim se gotovo ne bomo nikdar popolnoma asimilirali. — Da niso vlade teh dežel vrata emigraciji zaprle, mi bi lahko z uspehom delovali, kajti vrzeli izgubljenih članov naših društev bi nove sile vedno nadomestile. Ker ni upanja, da bi še dogledno dobo tu naseljevanje bilo neomejeno dovoljeno, moramo najti, brez odlašanja, izhoda iz te situacije. Predoč se nam alternativa: biti ali ne biti.

Gre se za vprašanje življenja ali smrti naše naselbine!

Rekel sem, da mi se ne bomo nikdar popolnoma asimilirali s tem narodom — saj kri ni voda — in ako smo Janezi sem prišli, bomo Janezi po večini ostali, kljub temu, da se Juane nazivamo. Ne pa tako naša deca, naraščaj, mla-

dina. Ta naša, nam sledeča generacija, bo popolnoma drugače mislila, kot mi mislimo. Tu je rojena, tu vzgojena; vzljubila bo tukajšnje običaje in to zemljo, ki jo bo smatrala svojo domovino.

Ako se mi skupno ne zavzamemo za ta naš naraščaj, se bo lastna deca nas sramovala, smatrajoč svoje starše za manjvredne — "ruse".

Že danes imamo mnogo slovenskih otrok, ki ne poznajo materinega jezika; tudi starše, ki ne samo z otroci, ampak tudi medsebojno po naše več ne govorijo tudi tam, kjer bi lahko, vzlic temu, da se jim takoj pozna, ko usta odprejo, da so "gringos", kar bodo tudi ostali. Šopirimo se pač radi s tujim perjem...

Ne tako drugi. Žid n. pr. govori vedno judovsko, Nemec nemško, Anglež angleško, Ogr madžarsko itd. Če hočemo torej, da naš društveni trud bo obrodil sadove je treba, da nekoliko mislimo tudi na — jutri. V naša društva in organizacije moramo priključiti tudi naraščaj! Ustanoviti bi se mogli deški odseki in mladini naj se da prilika udejstvovanju v vseh onih panogah, kjer ima veselje in za katere je sposobna. Kjerkoli je mogoče, bi mogli imeti slovenske šole, drugje zopet jezikovne tečaje. Slov. listi bi mogli biti tako urejevani, da bi tudi naša mladina imela svoj kotiček in lahko svobodno izrazila svoje misli.

Tudi na ta program ne polagam izključno vso važnost, ker vem, da sile razmer bodo pač jačje od naših nad. V poznejši bodočnosti bo gotovo treba tudi misliti, da v naših organizacijah ustanovimo za kasteljansko govorečo mladino posebne jezikovne odseke, podobno kot jih imajo Slovenci v Sev. Ameriki. Le tako, ako se bomo pobrigali za naš mladež, bodo naše organizacije slonele na trdni podlagi; imele bodočnost zagotovljeno.

Sicer je ves naš trud in žrtvovanje v izseljeniških institucijah zaman. Te organizacije bodo živele samo toliko časa, dokler bo v nas volja in moč, da jih vodimo. Brez mladine ni bodočnosti, ni življenja.

Apeliram na vse faktorje, ki se smatrajo voditeljem slov. naselbin, da o tem resno mislijo. Vem, da posamezniki, kljub dobri volji, ne bodo mogli mnogo storiti v tem smislu, ako

jih vsaj večina rojakov ne podpre moralno in materialno. S skromno pomočjo nas vseh pa se lahko mnogo napravi. Presekati je treba s preteklostjo in misliti na bodočnost, sicer je vse skupaj farizejstvo!

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Kmet ne pride iz stisk

Živimo v hudem času. Pred dvema letoma smo pisali, da so zagnjene razsežne poljske vasi vse dolge zimske noči v temo. Vasi Poljske, ki zalaga druge države s petrolejem, obubožan poljski kmet pa si ne more privoščiti razsvetljave. Letos se godi prav tako po naših vaseh, ko marsikateri kmet nima denarja niti za vžigalice, kaj šele za petrolej. Spet gorijo tu in tam trske v času, ko teče mimo vasi električni tok. Mnoga naša kmečka gospodinja pogleda navsezgodaj, kje se že kadi iz dimnika, da si izposodi za zajtrk ogenj. Monopolska uprava bi mogla presenetiti našo javnost, če bi objavila, za koliko se je povečala poraba rdeče soli. Pač znak napredne živinoreje, bi sodil nepoučen opazovalec. Toda temu ni tako: za mnovega kmeta je postala bela sol razkošje, zato uživa škodljivo živinsko sol.

Danes je lačen on, ki vse redi, bos ni zakrpan on, ki vse obuva in oblači. To so zla znamenja naše dobe in glasen opomin, da se mora naše gospodarstvo preurediti. Kje naj vzame naš kmet denar za zapadle obresti? Davčni rubežnik mora marsikje s praznimi rokami z dvorišča, ker nima več kaj zarubiti.

Kako je zašel naš kmet v sedanjo stisko? Temeljni vzrok za vse to gorje je svetovna gospodarska kriza, pravijo učeni ljudje. Naš kmet pa ve, da je to lo delno res, a da so glavni vzroki drugačni. Koliko strži kmet za par pitanih volov? V najboljšem primeru tri in pol tisoč dinarjev. Pred vojno, ko položaj kmeta tudi ni bil rožnat, je dobil živinorejca za enak par volov poldrugi tisoč tedanjih kron. Za ta denar je mogel plačati kmet davke, zavarovalnino in obuti ter obleči vso družino. Kako tudi ne, saj zneso 1500 predvojnih avstrijskih kron v današnjih dinarjih 24 tisočakov. Aha, poreče naš kmet, s to vsoto bi se pa tudi danes odpehnile najhujše potrebe v hiši. Kakor je ta vsota res lepa, vendar ne ustreza predvojnemu razmerju cen. Na eni strani so padle cene vsem kmetijskim pridelkom, a cene kmetovim potrebščinam so se zvišale, v mnogih primerih podvojile. Zdaj pa je po sili razmer odrekla še zadnja opora našega kmeta — les.

Kako priti spet do boljših časov za našega kmeta, ki so pogoj za boljše čase vseh drugih stanov? Mnogo se svetuje zdravil, mnogo se posvetujejo učeni zdravniki, a res učinkovitega zdravlila doslej še ni bilo. Cene kmetijskim pridelkom morajo biti v pravem razmerju s cenami kmetovim potrebščinam. Do tega, rekli bi, gospodarskega ravnovesja se moramo povzpeti in bi bilo za velik kup težav manj. Lotiti pa bi se bilo treba tega vprašanja z vso temeljitostjo, ki edina jamči za resen uspeh.

NE DELAJTE ISKUŠENJ

ampak bodite prepričani, da vam konvinira danes bolj kot kadarkoli:

POSLATI DENAR

vaši družini v Evropo

VLOŽITI VAŠE PRIHRANKE

na dobre obresti

KUPITI PREVOZNE KARTE

z najboljšimi parniki po brezkonkurenčnih cenah

pri Vašem starem prjatelju

BANCO HOLANDES UNIDO

SLOVESKI ODELEK

CANGALLO No. 360

(med 25 de Mayo in Reconquista)

BUENOS AIRES

V dar dobite

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$,

lepo sliko v harvah

Odprto tudi ob nedeljah.

Atelje MARKO RADALJ

F. Quiroga 1275 in 1407

DOCK SUD

Dekliska Greda

Fenix, Cordoba:

Nekaj misli o svobodni in zasluženi ženi

Vzemimo, da je Bog ustvaril prvega človeka — moža, tako kot pravi sv. pismo in ko je sam stvarnik spoznal, da je človeku samemu težko biti, je prvemu človeku Adamu izpulil eno rebro iz katere je ustvaril ženo z imenom Evo, ki je bila približno toliko pametna kot so še dandanes njene naslednice.

Življenje jima je bilo lepo vse dotlej, ko je priplazila tista presneta kača in ponudila Evi jabolko, ki se ji je brž zelo dopadlo in je kot zelo dobrega sreča drugo polovico ponudila Adamu, ki je tudi s slastjo pojedel. Takoj pa sta spoznala, da sta naga in glej raj je bil za pravljeno. Bog se je razsrdil in je dal pognati grešna človeka iz raja na zemljo, ki jo je še prej proklel, da ne bo rodila drugega kot trnje in osat in moramo še dandanes vsi njegovi potomci v potu svojega obraza jesti kruh, kot je Bog takrat obljubil našim prvim staršem. Ženo pa je Bog še posebej obsodil z besedami: V trpljenju boš nosila ter v bolečinah rodila in vse življenje boš pokorna možu.

Tak bi bil po mnenju krščanskih teologov začetek prvega človeka in zaradi izvirnega greha njegovo trpljenje na zemlji. Vsaj za mene je to smešna rajska komedija.

Ne bom razpravljaj sedaj o resničnosti ali po-tvorjenosti teh razodetij. Zanimivo pa je vse-eno kako je Bog po Mojzesovih izjavah ustvaril prva človeka in je krščanstvo to Mojzesovo dogmo ohranilo še dandanes kot za resnično ter je po tej judokatoški morali, kateri slučajno tudi mi pripadamo, žena popolna last moža in ne enakovredna članica človeške družbe. Tudi sv. Pavel je rekel, da je mož glava in da mu more biti žena v vseh ozirih podložna ter jo je smatral brez volje in lastnega razuma. Neki katoliški škof je vložil med obveznosti moža, da ravna s ženo kot z manj vrednim bitjem, neki avguštinec pa je izjavil, da to kar imenujemo ženo je že po svoji naravi bolj slabotno in ne popolno bitje in je sploh dvomil, če ima ženska dušo.

Tako mnenje so torej imeli sveti možje o ženi in to svetopisemsko prokletstvo še dandanes visi nad njo, ker da nam je zapravila ne-beški raj.

Tudi dandanes so hčere popolna last očetov

s katerim dovoljno razpolagajo pri zbiranju zakonskega druga, ki je glavno da je bogat, vse drugo je postranska stvar, ljubezen da že pride pozneje po poroki. Pri mnogih narodih prevladuje mnenje, da je ženska samo v breme pri hiši in da bi bilo bolje, če bi namesto hčere redili kozo.

Obsojena radi verskih in boržujških predsodkov je dekle prisiljena za svoj obstoj združiti se z možem, ki ji zamore nuditi eksistenco. Za ceno njene svobode mu mora biti zvesta, podložna, ponižna in mu roditi otroke, kadar in kolikor on hoče. Delati brez plače in brez počitka, brez lastnega mišljenja. Zanimati se ne sme za nič drugega, kot za kuhinjo in otroke, ker le taa žena je vzor današnje družbe.

Nič se ne ozira današnji svet je li zakon izraz sreče ali ne. V mnogih slučajih je žena prisiljena prenašati božanje moža, ko bi se ga, če bi bilo po njeni volji, sama nikoli ne doteknila. In take zakone blagoslovja cerkev in takih zakonov se veseli vsa današnja družba in jim nudi moralno in materialno pomoč in hoče da naj bodo taki zakoni srečni, ker ljubezen pač ni mogoče umetno napraviti kot bi vera ali državni zakoni hoteli.

Morala ki ne dopušča nobene ljubezni in proste izbire polni dandanes svet s zakonskimi tragedijami, ki jih je lahko razbrati iz policijskih kronik.

Res čudna in protislovna je krščanska mo-

FEODORA

Čez pet minut je bilo vse pripravljeno.

Kočija je bila pripravljena, konji zapreženi in kmet je vrata dvorišča na stečaj odprl.

Mimoza je stopila v kočijo in sedla na svoje prejšnje mesto.

Kmet je sedel na bok in prijel vajeti.

Konji so potegnili in z vodo pomešani sneg je povzročil, da ni bilo slišati niti najmanjšega ropota.

Šele na cesti je kmet udaril z bičem, konji so potegnili in kočija je drdrala v noč.

— Dobro je tako — reče Mimoza — če boš tudi pozneje tako gonil, bova že čez pol ure na mestu.

— Moja lepa gospodarica bo z menoj zadovoljna. Toda prepričan sem, da mi bo dala tudi napitnino!

— Nenasitnež! — se nasmehne Mimoza, kajti kaj ji je bilo za nekaj rubljev, če bi s tem dosegla svoj edini namen — uničiti Feodoro, svojo tekmovalko!

Zdenarjem je bila dobro založena.

Preden je odšla iz hiše kneza Uhtomskega v Petrogradu si je skrila v tajni žep svoje obleke dvajset tisoč rubljev.

Dobro je bilo, da se je knezove darežljivosti poslužila in si prihranila precejšnjo vsoto od denarja, ki ga ji je zaljubljeni Rus metal k nogam.

Kočija se je ustavila, kočijaž pa pokaže z bičem proti gozdu.

— Tam je gozd — je dejal — jaz pa bom čakal tukaj dokler se milostljiva gospa ne bo vrnila!

Hitro je Mimoza skočila na tla in že v naslednjem trenutku je izginila v gozdu.

Ta žena ni poznala strahu in niti ozrla se ni, ko je stopala med drevjem, ki je bilo pokrito s snegom.

Plaš si je krepkeje ovila krog svoje bujne in lepe postave in prizadevala si je, da bi se umikala vejam, od katerih je padal raztopljeni sneg.

Naletela je baš na stezo, po kateri je hodila z Vladimirjem in Dimitrijem, šla je po njej dokler ni prispela na mesto, kjer je Vladimir Fanarina razkrinkal.

Jasno je videla pri mesečini človeške stopinje v snegu.

Nasla je v snegu tudi vdolbino, kjer je ležal Fanarin, odtod pa so jo vodili sledovi naprej.

— Tam v grmovju mora biti, — spregovori Japonka, — tam v tistem grmovju ki je tudi pozimi zeleno.

Zares, ta Fanarin je strašno bitje, toda jaz bi se

lahko okoristila z njim, zato se naj prebudi!

Mimoza stopi h grmovju.

Njena noga se dotakne Fanarinovega telesa, ki je počivalo tukaj kakor telo mrtveca pod grmovjem.

— Njegovo življenje se nahaja v mojih rokah — spregovori Mimoza, dočim je ostudni smehlaj skrivil njene ustnice — če bi mu še nekaj kapljic ulila iz svoje steklenice v usta, se ne bi več prebudil!

Toda jaz hočem, da živi in naj bo krvolok radi mene, samo da bo preganjal Feodoro!

Segla je v žep svojega plašča in prinesla iz njega stekleničico, ki se je povsem razlikovala od one, iz katere mu je Vladimir nalil uspavalno sredstvo.

Iz te stekleničice je ulila Fanarinu nekaj kapljic v usta, potem pa mu je odrgnila senč z isto tekočino.

— Že zopet začenja dihati — spregovori Mimoza — žilo čutim, pa tudi srce mu začenja utripati — Fanarin, hej, Fanarin, zbudi se! Fanarin — mar ne slišite?

— Kdo me kliče? — se oglasi Fanarin zamolklo. — Kje sem, kaj se je zgodilo z menoj?

Z Mimosino pomočjo se je Fanarin napol vzravnil. Oči je že odprl, toda Mimoza je videla, kako se mu le počasi vrača zavest.

— Jaz sem, Fanarin, mar me ne poznate več? — vpraša Mimoza ko se je starcu popolnoma približala.

— Kako naj bi vas poznal? — odvrne Fanarin. — Toda počakajte me, pustite me, da bom razmislil — ha, grom in peklo vi ste lepa spremljevalka tistega lopova Vladimirja Borotina, ki me je, samo uspaval za tri dni in tri noči.

— Jaz pa vam prisegam, Fanarin, da se ne bi zbudili preden bi ne minili trije dnevi in tri noči, če bi ne mela jaz sočutja z vami in vas ne bi prebudila.

— Torej še niso minili trije dnevi?

— Komaj dobro uro ste spali in ležali tukaj v gozdu — reče Mimoza — sedaj pa pridite iz grma, da bova lahko govorila!

Fanarinu so se zopet vrnila prejšnje moči, lahko je vstal, ne da bi mu morala Mimoza pomagati, vendar je šel opotekajočih korakov po ozki gozdni stezi za Mimozo.

— Samo hitro se gibljite, da se vam bo kri zopet ogrela — reče Mimoza. — No, kako vam je?

— Ne ravno preslabo — nadaljuje Fanarin — pri duši mi je kakor človeku, ki se je po dolgem bedenju enkrat komaj naspal.

Sedaj bi šel lahko poč kamorkoli bi hoteli.

— Dolgotrajno pot imate itak pred seboj, toda peš bi ne prišli daleč, ker se morate takoj pripraviti k zasledovanju velike kneginje Feodore.

— In to mi pravite vi — spregovori Fanarin in vprašujoče pogleda Mimozo — vi, Vladimirjeva spremljevalka?

Toda, počakajte, spominjam se tistega nenavadnega pogleda, ki sem ga ujel iz vaših oči. Da, tako je — zdelo se mi je, kakor da bi mi hoteli reči, naj se niče-sar ne bojim in naj sprejemem Vladimirjev predlog.

Ha, ha, ha — vi ste mi želeli dobro — vi torej niste prijateljica Vladimirja Borotina?

— Jaz sem njegova najboljša prijateljica, ki si jo more želeti na zemlji — odgovori Mimoza — in ravno radi tega sovražim ono, ki jo Vladimir ljubi!

Fanarin ostrmi, zavest se mu je takoj vrnila.

Videl je, da ima opravka z ljubosumno ženo in ljubosumnost je bila vzrok, da ga je Mimoza sedaj prebudila iz spanja.

— Pri vseh svetnikih v nebesih in na zemlji! — vzklikne rdečelasi policijski agent. — To se pravi imeti srečo! Vi sovražite torej veliko kneginjo Feodoro?

— Sovražim jo — se je glasil odgovor mlade Japonke, — sovražim jo in radi tega jo hočem uničiti!

— Izvrstno, tedaj je velika kneginja že izgubljena. Vi torej želite, da je Vladimir nikdar več ne vidi?

— Vladimir Borotin je ne sme več videti, ker ga jaz ljubim! In mar naj bi čakala — nadaljuje Japonka — da bi ga usoda ponovno združila s Feodoro?

Mar naj bi stala ob strani in gledala, kako jo pritiska na svoje srce in jo kliče z najslajšimi imeni — mene pa pri tem pozablja?

— Lepi ste — nadaljuje Fanarin z namenom, da bi prilival olja žerjavi — to bi Vladimirja Borotina že lahko osrečilo, toda Feodora je mnogo lepša od vas!

— Še lepša — se izvije kakor krik iz Japonkinih prsi — še lepša, pravite, da je?

— Da, Feodora spada k največjim ruskim lepoticam in skoraj nerazumljivo se mi zdi, da je svoje srce darovala Vladimirju.

Toda vidim, da ima ta mladi častnik srečo pri ženskah.

Navsezadnje pa je tudi ona ruska velika kneginja in ko se bo poročil z njo, bo lastnik precejšnjega imetja.

— Na to Vladimir niti ne misli — ga prekine Mimoza. — Njegovi nameni so vedno čisti.

Nikar ga ne obrekujte in pravim vam, Fanarin, da si ne drznete križati Vladimirjevih poti, glejte, da

rala, ki po eni strani drži ženo v suženjstvu in smatra nezakonsko mater za vlačugo, ki ni vredna da posije nanjo nebeško solnce, po drugi strani pa poveljuje ženo, ki je brezmadeža spočela.

Ženske brez zakonske zveze so zavržene.

Kakšna razlika pa je pravzaprav med ono, ki se iz sebičnih razlogov proda možu ali pa med prostitutko, ki se prodaja po dnevni ceni? Katera je slabša? Katera!

Današnja žena je torej sužnja moža, brez vsake samostojnosti v moralnem in materialnem oziru. In če ne dobi moža, ni čuda, če se zateče v iskanju eksistence k nenaravnemu življenju. Današnja družba raje vidi žensko, ki se prodaja javno kot vsak drug trgovski artikel, kot pa nezakonsko mater, ki je s svojim plodom vsej družbi le v nadlego.

"Slovenska služkinja" ima deloma prav ko obdoljuje slovenske fante takozvanega revolucionarnega mišljenja za stanje mnogih slovenskih deklet. Niso pa fantje krivi, ako jim današnja družba ne nudi potrebne eksistence za ustvariti zakonsko gnezdo in torej ni čuda, če taki fantje izkoriščajo deskompozicijo današnje družbe, katere žrtve so mnoga razočarana dekleta.

Današnja žena torej ni svobodna in ne bo dokler si ne bo sama pomagala. Današnja žena je treba, da se bori z ramo ob rami s svojimi moškimi tovariši, ter da se skupno osvobodimo

vseh verskih in moralnih predsodkov v katere nas je zabubala obstoječa civilizacija. Ko se bomo osvobodili gospodarskih spon, in svobodno zadihamo, in bo žena svobodno mislila, svobodno ljubila in rodila otroke svobodne ljubezni, bodo izginile iz sveta zakonske tragedije, in le otroci solnce bodo živeli polno srečo, ker bo slehernemu zemljanu mati narava.

Krojačnica

MOZETIČ

Cenjenim rojakom
sporočam, da sem do-
bil poletne vzorce. De-
lo prvovrstno, cene
zmerne, blago trpežno.

Se priporoča

Sebastjan Mozetič

5019 - OSORIO - 5025

BUENOS AIRES
(PATERNAI)

Rojaki in rojakinje

Nas ponos ne dovoljuje, da bi ostali ravnodušni, ko nam mnogi naši rojaki in rojakinje pišejo, ali nas telefonično obvestijo, da Slovenskega tednika ne morejo naročiti, da bi ga radi čitali, ker jih potem gospodar, kot smatrane za manj vredne ljudi, grdo gleda in celo iz službe zapodi. Posebno od strani italijanskih gospodarjev se to dogaja.

Da se bo temu kolikor mogoče odpomoglo, je Slovenski tednik otvoril brezplačno posredovalnico za delo. Tega pa brez vaše pomoči, rojaki in rojakinje, ne bomo mogli povoljno izvrševati. Zato vse služkinje ali kdorkoli, ki veste za kako službo, obvestite, bodisi telefonično ali pa pismeno na naše uredništvo. In vsi ki iščete službe, zlasti služkinje, vprašajte najprej na našem uredništvu.

Pomagajmo si medsebojno.

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENEŠ DE BILIK,
diplomirana na univerzi v Pragi in v
Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni.
Sprejema tudi noseče na dom.
v popolno oskrbo
Ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer
LIMA 1217, I. nadstr.
U. T. 23 Buen Orden 3389 — Bs. Aires

boste čimprej zasledili veliko kneginjo Feodoro.

Odstranite jo, zravajte jo z zemljo, usmrtite jo, če mora tako biti, samo poskrbite, da je on ne bo nikdar več videl!

— Zanesite se na to, Vladimir Borotin ne bo Feodore nikdar našel — ji je zagotavljal Fanarin. — Ko jo bom dohitel bo izginila v katerem ruskem zaporu, potem pa bo smela na carjevo povelje odpotovati v Sibirijo in se naseliti kje v puščavi.

Toda grom in peklo, čemu govorim vse to — reče Fanarin čez nekaj trenutkov — o aretaciji Feodore govorim — ah, govorim o stvareh, ki so neizvedljive, kajti jaz nesrečnež...

Fanarin je po teh besedah potegnil listino iz svojega žepa, odprl jo je in kričnil zamolklo:

— Ha, nisem se zmotil — lopov Vladimir Borotin mi je vzel carjevo zaporno povelje!

— Jaz pa vam ga zopet prinašam — vzklikne Mimoza in izroči Fanarinu dokument, ki ga je vzela iz Vladimirjeve torbe. — Hitro spravite to listino v svoj žep, prav vam bo še prišla!

Vesolja je drhtel policijski agent, ko je spravljal v listino dokument, ki mu ga je dala Mimoza.

— Res — je spregovoril rdečelasi lovec ljudi — vso hvalečnost sem vam dolžan, lepa Japonka, in če bi se mi kedaj nudila prilika, da bi se vam lahko oddolžil, takoj računajte z vso gotovostjo na vdanega Fanarina!

Zdelo se je, da Mimoza sploh ni slišala teh besed. Sree ji je burno utripalo mislila je samo na maščevanje.

— Kedaj mislite nadaljevati z zasledovanjem? — je vprašala Fanarina.

— Če se mi bo posrečilo še nočoj prispeti v Moskvo, bom uporabil vlak, ki odpelje zjutraj v Nižnij Novgorod. Slutim, da bo tudi ona mahnila po tej poti!

— Pojdite z menoj — reče Mimoza, — z menoj se boste odpeljali v Moskvo, kočija me čaka na cesti!

Toda opozarjam vas na to, Fanarin, da se bomo tudi mi — Vladimir, Dimitrij in jaz vozili z istim vlakom.

— Nič ne de kajti četudi bi sedel z Vladimirjem v istem kupeju, me ne bi mogel spoznati, za to bom že poskrbel.

Če bo potrebno, se bom preoblekel trikrat na dan, tako bom izpremenil svoje obličje, da me nihče ne bo spoznal.

Ni minilo dolgo in prispela sta na cesto. Konji so zdirljali in ni minilo dolgo, ko se je kočija ustavila pred krmo.

Mimoza in Fanarin sta stopila iz kočije, kmet je dobil bogato nagrado za uslugo, ki jo je storil Japonki.

— Zbogom, Fanarin, — vzklikne Mimoza, — usoda naju je na čuden način združila, — cilj nama je isti:

Smrt in propast veliki kneginji Feodori, to je zve-
zda, ki naju bo oba vodila!

— Smrt in propast veliki kneginji Feodori! — po-
novi Fanarin.

adovoljni boste z menoj, lepa Mimoza, ne bom vam
zostal ničesar dolžan!

In človeka, ki sta sklenila strašno zvezo, da uni-
čita veliko kneginjo Feodoro, sta si podala roke.

V slabi mesečini je pošastna senca padla na obraz
lepe maščevalne žene, krog Fanarinovih ust pa se je
pojaval ostuden smehlčaj.

Vedel je, da je prodril v čudodelno tajno, ki mu ne
bo samo pomagala dobiti zopet v oblast veliko knegi-
njo Feodoro, temveč — da, Mimoza mu mora pomaga-
ti, da se bo maščeval tudi mlademu poročniku Vladi-
mirju Borotinu.

— Neumnica! — zamrmra Fanarin ko je Mimoza
skozi vrata dvorišča izginila v poslopju. — Ti niti ne
slutiš, da si nočoj izkopala grob svoji lastni ljubezni!

Ti sama boš uničila Vladimirja Borotina! — Ti boš
orodje mojega maščevanja!

27. POGlavJE

Sejem v Nižnjem Novgorodu

V Nižnjem Novgorodu, mestu, ki je ležalo ob Volgi
in slovelo daleč naokrog, je dosegel sejem vrhunec.

Sejem v Nižnjem Novgorodu! — Ali je kdo med Rusi,
ki bi ne bil še nikoli slišal o njem, kdor ne bi vedel,
da je ta sejem v Nižnjem Novgorodu največjega pome-
na za rusko trgovino, ker posreduje trgovino med
evropsko in azijsko Rusijo, s tem pa tudi promet med
Evropo in Azijo.

Nemogoče bi bilo naštet vse vrste blaga, ki so ga
prinašali na ta sejem, prav tako pa bi tudi ne mogli
navesti vseh narodov, ki se od petnajstega julija do
konca septembra zbirajo v Nižnjem Novgorodu, da
tukaj vnovčijo svoje blago.

Zadostovalo bo, če povemo, da se število prebival-
stva v Nižnjem Novgorodu posedmori, če pa vpošte-
vamo da šteje to mesto stotisoč prebivalcev, še celo
nekaž več, si lahko predstavljamo, da so med časom,
ko se vrši sejem, vsi hoteli in vse gostilne do zadnje-
ga kotička zasedene, tako da ne more tujec dobiti v
njih niti ene sobice, nobenega prostora, prav tako da
so oddane tudi vse privatne hiše, kajti gre za to, da se

spravi milijon duš pod streho.

Na sejmu prodajo blaga v vrednosti dve sto mil-
ionov rubljev in sicer večinoma ruskih proizvodov.

Omenimo lahko še blago iz Buhare in Kine, ki pred-
stavlja vrednost desetih milijonov rubljev, perzijsko
in zakavkaško blago v vrednosti enega milijona rub-
ljev, glavna trgovina pa je v Nižnjem Novgorodu s ča-
jem, katerega prodajo za trideset milijonov rubljev.

Leseni proizvodi, predmeti iz volne, lanu in konop-
lje, svila, surova svila, krzno, kože, železo, jeklo, ba-
ker, steklo, porcelan, žito, ribe, pijače, lekarniški in
drogerijski predmeti, različne vrste kave in olja —
vse to so bili predmeti, s katerimi je bil Nižnji Nov-
gorod prenapolnjen med sejmom, tako da skladišča ni-
so niti oddaleč zadostovala in so morali dragoceno bla-
go razstavljati kar na prostem po ulicah.

Posebno zanimivost pa daje tem sejmom v Nižnjem
Novgorodu trgovina s krznom.

Vsa dragocena kožuhovina, s katero se krase dame
iz naših najodličnejših in najbogatejših krogov, pri-
de pred svojim transportom v Evropo na sejem v Niž-
njem Novgorodu, kjer dobi svojo ceno.

Pogled na trg s kožuhovino je zares slikovit.

Dragocene kože, ki imajo večino še svoje prvotne
živalske oblike, leže razgrnjene po mizah. S svojim
mekkim sijajem zaslepijo in očarajo vsakega kupca.

Samo po sebi se razume, da se nahaja med traja-
njem sejma v Nižnjem Novgorodu tudi takšnih ljudi,
ki ne prihajajo v to mesto radi blaga, da bi kupovali
ali pa prodajali temveč zato, da bi se na nepošten na-
čin okoristili, da bi izrabljali nepregledne množice
zbranega ljudstva in želi dobiček, kjer trgovci niso
bili prevdni in so se zanašali na druge.

Vsako večjo skupino trgovcev zasledujejo zločinci,
kakor gredo šakali po sledi za karavano v puščavi,
med sejmom v Nižnjem Novgorodu kar mrgoli pro-
padlih in zlobnih tipov, golazni, ki se boji svetlobe
dneva, in pustolovcev in prebivalci so že navajeni te-
ga, da se med sejmom izvršujejo umori, zločini, tatvi-
ne in ropi, vse najhujše in najostudnejše.

Ruska policija seveda preganja tatove, v kolikor je
to mogoče, ali pa morda boljše povedano, v kolikor se
ji to ljubi, kajti tudi med samimi policijskimi urad-
niki so elementi, ki ne jemljejo zakona ravno preveč
natančno in ki so pripravljeni za dobre odstotke in
lepo nagrado malo zamižati z očesom tako da onih,
ki bi jih morali videti, slučajno ne vidijo.

Toda tudi te okoliščnosti ne bi mogle zatreti živahnos-
ti, ki vlada med sejmom.

Utrinki iz nase nove domovine

LOTERIJSKE DOGODIVŠČINE

Piše Prostoslav Savinjski

Ali komaj so se oddahnili od prvega presenečenja, že so jeli prihajati v kamenolom meščani iz Cruz del Eje v celih karavanah, z avtomobili, koleslji in peš, da jim čestitajo na izredni sreči. Krampi in kladiva so šli na počinek in stvarila se je vesela povorka, ki je med petjem in smehom krenila v Cruz del Eje. Ko je pripela povorka v Cruz del Eje, je bilo celo mestecce na nogah. Ker je bilo na izplačilo dobitka treba čakati par dni, da se stvar bančnim potom uredi, so trgovci, gostilničarji, hotelirji v Cruz del Eje srečnim dobitnikom otvorili neomejen kredit. Vse prebivalstvo je ploskalo ko je povorka korakala skozi mesto. Tako so stopali v mesta po dobljeni zmagi vojščaki starega veka. Ta večer je bil ves Cruz del Eje ena sama veselica. Vsak prebivalec je jedel i nпил kolikor ga je bilo volja. Že ob polnoči je zmanjkalo v vsem Cruz del Eje šampanjca in sidre. In napitnice so krožile od mize do mize in plesalo se je do ranega jutra. Kaj na tem če je šlo od dveh milijonov par tisočakov za to veselico, ki se morda za sto let ne bo vrnila?!

Da-li ste že kedaj čuli, da bi bil kdo zadel sto tisoč pesov v loteriji ter razdelil polovico tega vse častivrednega premoženja med reveže in dobrodelne zavode?! Tudi to se je že zgodilo. L. 1931 sem potoval po prov. Entre Ríos. Bival sem kakih 14 dni v glavnem mestu Paraná. Takrat je konzuloval v imenu Jugoslavije v Paraná tamošnji veletržec Dalmatinec Albert Marangunič. Poznam ga že od l. 1920 ko sem hodil prvič po Entre Ríos. Vsekdar ko me je zaneslo v Paraná sem ga obiskal ter bil vedno preljubezljivo sprejet. Takrat mi pravi gosp. Marangunič avtoritativno, kakor se pač konzulu spodobi: "Jutri je nedelja, popeljete se z menoj na piknik v Bajada grande". Nič več nič manj nisem izvedel. Drugo jutro smo v njegovem avtu drdrali proti Bajada grande, staro pristanišče ob reki Paraná, ki ima tudi železniško zvezo z notranjostjo dežele. Kmalu po prihodu se mi je polegel firbec, ki me je vso pot ščegetal. Postajenačelnik v Bajada grande je pred dnevi zadel sto tisoč pesov v loteriji, ter da ta dogodek dostojno proslavi je povabil na piknik vse svoje poznanstvo med njim tudi gosp. Maranguniča. Da se zemskih dobrin vseh mogočih vrst ni manjkalo, kdo bi o tem dvomil?! Oglejmo si tega miljenca boginje Fortune! Načelnik male postaje v prekooceanskem pristanišču, ki pa je danes napol mrtvo, ker so

je prekosila druga pristanišča. Kaj ima tak postajenačelnik mesečne plače? Stoosemdeset pesov ako mnogo ter prosto stanovanje. Obilja ni okusil nikdar v življenja. Dan po žrebanju se je predstavil v podružnici Banco de Londres y America del Sud v Paraná kjer je deponiral svojo srečko. Možakar 51 let, ki živi v postajnem poslopju s ženko in hčerko. "Dasi mi kruha ni manjkalo nikdar" — pravi — "ga bom odsihmal vendar lahko dal nekoliko več na mizo. Prav nič se mi ni omajalo ravnotežje, dasi me je ošinila Sreča. Že mnogo časa sem pričakoval nekaj podobnega. Zaraditega se ne bom napihnil napram mojim prijateljem. Ostal bom isti Juan Costa kakor poprej, za vse; in srečen bom ako bom mogel pomagati potrebnim, ki sem jim vsikdar pomagal kolikor je bilo v moji moči, s to razliko, da jih bom odslej zamogel podpirati v obsežnejšem slogu."

"In kakšne načrte imate za bodočnost?"

Vprašalo ga je celo omizje skoro enoglasno.

"Počakati na vpokojitev, ki sem za njo zaprosil še pred tem veselim dogodkom; računam da pride od danes do jutri moj naslednik, ki bo prevzel moje posle, ker velja znati, da služim že 34 let nepretrgoma pri entrerianski železnici. Nameravam si kupiti hišo v mestu Paraná, kjer mislim preživeti onih par let, ki mi jih je odmerila morda usoda. Nato pa potoovati, potoovati vsevpred. Najprvo v moj domači kraj, Dolores v Uruguayu — sem po rojstvu namreč Uruguayec — kojega nisem videl že 40 let. Nikdar nisem imel potrebnega evenka za takšno potovanje. Ko me banka obvesti, da je sprejela denar, bom poravnal vse dolgove, ki mi skrivljajo hrbtišče. Objavil bom oglas v časopisih, da se vsi tisti, ki jim kaj dolgujem dostavijo ob gotovi uri v hiši mojega svaka, kjer jim bom izplačal vse do vinarja."

Od veselega piknika je pretekloakega pol leta. Iz žarkega Chaca sem zopet prijadral v Paraná, ponovno sem obiskal gosp. Maranguniča in veste kaj mi je le-ta pravil o postajenačelniku Costi? Costa je izdal skoro petdeset

tisoč pesov (ostalo mu jih je še petdeset tisoč in pa pokojnina po vrhu) v tem da je trem bolnišnicam: hospital de Caridad, hospital San Martin in hospital de Niños, omislil novo pohištvo (ki je bilo že napol črvivo) ter nove postelje in posteljino. Postelje, slamnjače, rjuhe i.t.d. vse to je omislil. Kadar takšen človek zadene "la grande" potem pravimo po argentinsko, "vale la pena" ne pa kadar jo zadene tak skopuhar kot oni zelenjadar v Bahia Blanca, ki še "likofa" ni hotel plačati svojim sodrugom.

Odkar se je ustanovila argentinska državna loterija — in temu bo skoro pol stoletja — se je udomačila hvalevredna tradicija, da so srečnejši, ki so zadeli glavni dobitok obmislili s kakšnim darilom ona dva fantiča iz sirotišnice, koja sta jim izklicala glavni dobitok. To je bila do nedavna tako nekakšna nepisana postava, da sta ona mlada, ki sta služila kot instrument Sreče vseh kalibrov, bila obdarovana s kakim odstotkom izžrebane svote. Ipak oblagodarjeni kamenarji v pokrajini Cordoba so prvič prelomili to ljudomilo tradicijo. Vsaj tako sta zatrjevala z neizmerno pobitostjo fantiča, ki sta jim izklicala srečo. Do gotove mere imata dečka prav. Ni pravično, da se dvoje mladih bitij trese ob kolotoču v neizmerni razburjenosti, da izkliče dva milijona nekojim, ki so bili poprej ravno tako siromašni kot ona dva, potem jim pa zanikajo v primeri z dobljenimi premoženjem skromno napitnino. Fantiča, katera sta za božič 1934 izklicala glavni dobitok nikakor nista spala po storjenem delu. Obiskala sta tvrdko Barsoli, Marengo e Cía, ki je lastnica kamenoloma v pokrajini Cordobi in pri koji so kamenolomeci srečko kupili — češ morda so se nas pa le spomnili s kakšno napitnino. Ali vse zaman. Isto se jima je zgodilo z nekim policijskim uradnikom, ki sta mu izklicala dvesto tisoč pesov. Šla sta ga obiskat na njegovo zasebno stanovanje; možakar ki ju je sprejel ju je obvestil, da je "gospod" odpotoval, dasi je bil to po zatrdilu sosedov obsrečenec sam. Uboga fantiča! še v zorni mladosti, pa že morata izpustiti kaj je nehvaležnost sveta!

(Nadaljevanje)

ROJAKI

Poslužujte se vedno in povsod podjetij in tvrdk. ki oglašujejo v Slov. Tedniku.

Sklicujoč se na naše glasilo boste sigurno dobro in točno postreženi.

S tem koristite samim sebi in listu obenem.

KLEPARSKA DELAVNICA

Napeljava vode, elektrike in gasa. (ploméría, cinguería, calefacción, electricidad, hojalatería mecánica).

IVAN KOŠUTA in DRUG

Se priporoča

Cucha Cucha 2601

U. T. 59 - 2561

Buenos Aires

Quilmes Cristal Quilmes Bock

elaboradas con las mejores materias primas: lupulo fino y pura malta argentina
botellas de Un litro
especial para familias.

PRIMORSKE VESTI

Gorica. — Vincenc Likar, star 42 let in Ivan Likar star 40 let iz Dolenje Otlice sta bila pripeljana pred goriško sodišče. Prvi je obtožen, da je streljal na nekega miličnika, drugi pa da je pretil nekemu policijskemu komisarju. Vincenc je bil obsojen na 15 mesecev ječe, Ivan pa je bil vsled pománjkanja dokazov oproščen.

Barkovlje. — Pred kratkim je bila tu razobešana slovenska zastava. Seveda ni visela dolgo, ker so jo kmalu fašisti zavohali in sneli. Kdo je to napravil, oblasti ne morejo dognati. Na dalje so bili ravo tiste dni rezstresni po Barkovljah letaki v slovenskem jeziku, in pozivali vse, da naj še malo potrpijo, ker odrešenje mora kmalu priti.

Slap pri Vipavi. — Kot poročajo so baje nekega trgovca konfinirali za tri leta, ker je v svoji trgovini pripovedoval odjemalcem, da pri naša radio slabe vesti o vojni v Afriki.

Trst. — S Krasa poročajo, da so vojaki, ki so nastanjeni v nekem trgu, dobili ukaz, da se morajo pripraviti za v Afriko. Ko so zvedeli za to novico, se jih je precej v neki gostilni opilo in so oblili Mussolinijevo sliko, ki je bila v gostilni in so jo na zadnje še opljuvali. Gostilničar nikakor ni mogel pomiriti vojakov in je imel drugi dan gostilno zaprto, da je lahko očedil Mussolinija.

Idrija. — Karabinerji so predali sodišču Rudolfa Kogejca, ker je prekoračil mejo brez potnega lista.

Trst. — Kot smo že poročali, so bili razdeljeni po večjih krajih na Primorskem zagonezni zavojčki z božičnim darili. Bili so postavljeni po večini na okno ali nak kak drug primeren kraj. Nanje je bil prilepljen listek z bodril-

nimi besedami, naj vztrajajo, ker odrešenje se bliža. Oblasti so izvršile precej aretacij in to samo žensk, katere so osumili, da so v zvezi z darovi.

Vodice. — Ribarič Josip, (Celjbarov), je rekel ob neki priliki, da Italija ne bo nikoli dobila vojne v Afriki in je bil zato obsojen na 9 mesecev ječe.

ARETIRAN NA NANOSU IN OSUMLJEN POSKUSA BEGA ČEZ MEJO

Vipava, januarja. — V Vipavo je prišel s kolesom iz Trsta neki mladenič, ki je baje imel namen prekoračiti mejo in se s tem izgoniti mobilizaciji. V trgu je naletel na nekega domačina, ki je znan kot ovaduh in ki je vprašal mladeniča, kaj išče. Ta mu je zaupal svojo nesrečo, da bi rad prišel čez mejo. Ovaduh mu je dal sicer navodila, toda napana in šel nato takoj javit slučaj domačim karabinerjem. Ti so šli takoj za njim po poti, ki mu jo je ta pokazal in sicer na Nanos. Karabinerje je spremljal seveda tudi ovaduh. Na Nanosu je bilo več drugih ljudi, ki so se mudili tam po svojem delu in ko so opazili, da grede karabinerji so skušali mladeniča skriti. Toda ni jim uspelo in kmalu so ga našli ter odvedli v zapore. Posledice tega so morali občutiti tudi drugi, ki so skušali mladeniču pomagati. Ovaduh je bil povišan in odlikovan z zlato uro. Aretirani mladenič mu je pa poleg tega dal že preje 50 lir in mu obljubil pustiti na dogovorjenem mestu tudi svoje kolo.

Imena ovaduha za enkrat ne bomo javili, ker upamo, da ga bomo ob drugi priliki, ko bomo imeli več dokazov proti njemu, lažje razkrinkali in se ne bo mogel za nobenim skrivati.

NOVE ARETACIJE V TRSTU

Trst, januara. — V samem Trstu in na vsem tržaškem Krašu nimalo naši ljudje že od božičnega večera več miru. Povsod mrgoli agentov, policistov in vohunov. Povsod stikajo po tajstvenih paketih, dan za dnem izprašujejo naše ljudi, marsikje so priredili hišne preiskave. Ljudstvo je zbegano in ne ve zakaj in čemu vse to.

Šestega tega meseca, na dan sv. Treh kraljev pa so aretirali kar na veliko večje število naših fantov in mož. Med aretiranci so tudi Roman Pahor, ki se je šele pred dobrim letom vrnil iz

konfinacije na Ponzi, dalje dr. Vlado Turina, ki je lani dovršil študije na trgovski univerzi v Trstu, neki dijak Vremec iz Doline in neki zasebni uradnik Ferluga. Vzrok teh aretacij je povsem neznan. Policijski organi ga niso hoteli povedati niti najožjim sorodnikom aretirancev, ko so se ti oglašili na kvesturi. Na stanovanjih aretirancev pa so vse prevrnili in jim odnesli vse knjige in spise v slovenskem jeziku.

Skoro istočasno in prav tako iz dosedaj neznanega vzroka so aretirali veliko fantov v bližnji okolici, tako 14 fantov na Opčinah, dva na Proseku in enega na Kontevelu.

VOJAŠKO SODIŠČE OBSODILO DVA SLOVENCA — DEZERTERA NA SMRT

Trst, januarja. — Po poročilih, ki so v zadnjih dneh prišla, je vojaško sodišče po naglem postopku obsodilo dva slovenska fanta na smrt z ustrelitvijo. Omenjena dva mladeniča sta se hotela izgoniti mobilizaciji s tem, da sta pobegnila preko meje. Ker jim pa ni bilo nikjer mogoče obstati, sta bila prisiljena vrniti se domov, kjer so ju vojaške oblasti prijele in postavile pred vojaško sodišče. S tem da sta se izgonila mobilizaciji sta prišla namreč pod pristojnost vojaškega sodišča, ki ju je v teku 24 ur obsodilo in usmrtilo. Te vesti še nismo mogli popolnoma izpopolniti, niti zvedeti podrobnosti o enem ali drugem obsojenecu. S tem se je število naših žrtev radi abesinske vojne povečalo in to ne v Abesiniji in na fronti, ampak v Evropi.

MEDICINA NEWS

Oddelek za venerične bolezni in sifilis. Plačevanje od \$ 10 dalje mesečno.

Blenoragija. Brezbolestno, gotovo in hitro ozdravljenje.

Oddelek za ženske. Sprejema zdravnica in zdravnik specialist vsak zase. Za notranje in zunanje bolezni vseh vrst; maternica, jajčnik, čiščenje itd., izpušaji, lišaji, itd. — Porodi, zgodnji porodi, neredno perilo.

Načelnica tega odelka je zdravnica, diplomirana v Parizu in Bs. Airesu, specialistka v ženskih in otroških boleznih, z mnogoletno prakso, ki govori slovanske jezike.

Klinika general. Jetika, sree, želodec, obisti, čreva itd.

Oddelek žarki X. Radioskopija, radiografija \$ 10 za vsako.

Električni oddelek. Prozorno luč. Žarki ultra violeta infra rdeča itd.

Sanatorični oddelek. Dognanje kakoršnekoli bolezni, po nizkih cenah.

Natančni pregled od zdravnika specialista računamo \$ 3.—

Brezplačen pregled za venerične bolezni.

DAJEMO ZDRAVNIŠKA NAVODILA TUDI TISTIM, KI ŽIVIJO NA DEZELI.

Ordiniramo od —12 od 15—21. Ob nedeljah in praznikih od 9—12.

GOVORIMO SLOVENSKO

28 SUIPACHA 28

Obiščite krojačnico

"LA CONFIANZA"

ki Vam nudi na izbero najboljša angleška in nacionalna sukna.

Delo prvovrstno. — Cene ekonomične.

Priporoča se.

ANTON KLINO

Rosetti 1527 — Bs. Aires

Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in odgovornega zdravnika? zatecite se na

CLINICA MEDICA CANGALLO

Zdravljenje po ravnatelju dr. A. GODEL.

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje — Blenoragije - Kapavca AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANČOSKIH IN NEMŠKIH NAČINIH

SPOLNE (606 - 914)

Krone in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNA

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

GOVORI SE SLOVENSKO

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

CALLE CANGALLO 1542

Nevreden božji služabnik

Mario Širca župnik v Vrhu pri Buzetu

V Slovenskem tedniku smo svojčas objavili vest, iz katere bi lahko nepoučeni čitatelj sklepal, da je zopet nekdo iz Savla postal Pavel, nemreč da je iz fašističnega priganjača in mrkega sovražnika slovenskih vernikov Maria Širce (ali, kakor se on sam piše, Mario Širza) postal pravičen dušni paštir. Ker utegne biti za tem dopisom docela drugačno ozadje, je umestno, da nekoliko osvetlimo osebnost in značaj Maria Širce.

Po očetu je doma z Dutovelj na Krasu, mati mu je Nemka. Vzgojen je bil v Trstu, docela v italijanskem duhu. Po dovršeni ljudski šoli se je izučil za mehanika, nato je bil nastavljen v trgovinu in končno menda v nekem denarnem zavodu. Pri nekem izletu na motociklu se je težje ranil na desni roki. Ko je dosegel 24. leto ga je nenadno prišla želja vstopiti v semenišče in posvetiti se duhovnemu stanu. V resnici pa je bila to samo mahinacija. Domenil se je namreč s fašističnimi voditelji, da bo tako najlažje pomagal pri raznarodovanju slovanskih vernikov. Igral je svojo vlogo tako imenitno, da je prevaril samega škofa Fogarja, tako da mu je poveril eno najbolj kočljivih župniških mest, namreč v Šumarjah pri Kopru. Pričakoval je pač, da bo mladi duhovnik s svojimi življenjskimi izkušnjami najlažje pomiril duhove v tej župniji, ki so ji koprski fašisti na najbrutalnejši način razburjali.

Toda kmalu se je moral prepričati, da se je varal v osebi ki jo je izbral. Kajti Širca se je kaj kmalu pokazal kot eksponent fašizma. Bil za dan za dnem gost v karabinjerski stanici, občeval je samo s fašisti in skoro vsak dan so se vršili v župniški tajni fašistični sestanki. Kadar so se vršili fašistični shodi in zborovanja, je nastopal tudi Širca in pozival domačine, da

se vpišejo v fašjo. V cerkvi je odpravil predvsem slovenske pridige. Odredil je, da se morajo napisati na križevem potu v cerkvi poitalijančiti. Ker so se temu protivili cerkvene starešine in mežnarji, češ da so slovenski napisi že iz leta 1764, jih je ovadil politični oblasti, odslovil dotedanje mežnarje in razpustil cerkveno starešinstvo ter sestavil novo starešinstvo izključno iz fašistov. Razpustil je tudi lovensko Marijino družbo in Marijin vrtee, ki ju je z velikim trudom ustanovil in vodil prejšnji župnik Anton Cerar, ki so ga fašisti stalno napadali in končno spravili iz Šmarij v Bazovico, nato pa še pregnali iz Italije v Jugoslavijo.

Na naravnost zločinski način pa je Širca odpravil slovensko petje iz cerkve. Neke nedelje je med pridigo naznanil vernikom, da so cerkveni peveci sami vložili prošnjo na občino, da naj jim preskrbi italijanski prevod slovenskih in latinskih pesmi, češ da hočejo odslej peti samo italijanski. Verniki, posebno pa peveci so bili presenečeni. Stopili so s kora in čakali župnika pred zakristijo, da bi jim zadevo pojasnil. Širca se jim je rogal, češ ali niso sami podpisali vlogo, ki jo je on izročil občini. Zaman so se peveci pred Bogom zaklinjali, da oni niso podpisali nobene take vloge. Enako ogorčeno pa je tudi Širca pred samim križem prisegoval, da je to, kar on trdi, resnica. Zglašani nad tako podlostjo dušnega pastirja, so peveci zapustili cerkev. Širca pa jih je ovadil fašistom. Marsikateri izmed pevcev je bil radi tega aretiran in marsikateri je bil izpostavljen raznim šikanam od strani fašistov. Širca je pa skupno z italijanskim učiteljem skrupeal nekaj italijanski

pevski zbor s šolskimi otroki.

Najhuje pa se je zgrešil Širca na nedeljo rožnega venca. 1. oktobra 1934. ko so se zbrali verniki iz vse bližnje okolice, z Brega in celo iz tržaške okolice, da se po stari navadi udeležijo procesije in cerkvene slavnosti. Pri procesiji so domača dekleta pela slovenske Marijine pesmi. Širca je to tako razkačilo, da je pozval karabinjerje in dal dekleta aretirati. Morale so se radi tega zagovarjati pred sodnikom in štiri od njih: Antonija Glavina, Karolina Glavina, Antonija Hrovatin in Olga Bauder so bile, kakor smo že tedaj poročali v našem listu, obsojene na tri mesece zavora.

Širca pa je za tisti dan odpovedal tudi blagoslov in je dal zapreti cerkev, tako da so morali verniki zapustiti Šmarje, ne da bi niti mogli v cerkev. Glas od teh nezaslišanih stvari je prišel tudi do ušes tržaškega škofa, ki je prihitel v Šmarje. Postopanje Šircevo je bilo tako da je smatral škof za potrebno, da ga čimprej odstrani z Šmarij. Premeščen je bil na Vrh pri Buzetu.

Da bi se na svojem novem službenem mestu tako izpremenil, da bi ga moral prefekt pozvati na odgovornost, češ da se je zavzel za hrvatsko pesem im molitev, je zelo malo verjetno. Morda pa je spričo sedanjih dogodkov nekoliko popustilo njegovo navdušenje za fašizem in bi se Širca sedaj rad pripravljaj teren za morebitne politične ali morda še bolj radikalne izpremembe. V zadnjem primeru naj bo že sedaj prepričan, da se je varal v svojih računih. Takih prisiljenih Pavlov naše zdravo narodno ljudstvo noče in ne mara trpiti v svoji sredi.

Veliki zavod "RAMOS MEJIA"

+ VENEREAS

operacije in bolečin.

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914)

KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju.

ZIVČNE BOLEZNI: Nevraastenja, izguba spomina in šibkost.

REVMAZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ZELODEC: upadel, raširjeni, kislina, težka prebava, bruhanje, rane.

ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, USESA, vnetje, polipi: brez

ZENSKE BOLEZNI: maternica, jajčnika, neredno čiščenje.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje z jamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Pregled brezplačno

Plaza Once Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 8—12

RIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE

INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL

BRASIL 923

ELENORAGIA in njene posledice

— Kri, živčne bolezni, Srce, Pljuča in Notranje bolezni na splošno

Najstarejši zavod katerega vodi njegov lastnik

DR. D. STIGOL

Sprejema od 9 do 12 in od 15 do 21

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

NOVOPOROČENI! Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki Vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko klientelo.

Poštarne slike od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak dan od osmih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti:

Fotograf. "LA MODERNA"

S. Saslajsky

Av. SAN MARTIN 2579

Telefon: 59-0522 Bs. Aires

Izdajajo: Slovenska prosvetna društva v Argentini.

Za pisanje odgovarja: Uredniški odbor.

Urejuje: Jan Kacin

ISKRE

SLUŽKINJA V IZPOSOJENI OBLEKI

Gospa služkinji: "Kako ste se drznili obleči za ples mojo najlepšo verno obleko?"

Služkinja: "Nikar se ne jezite gospa, saj sem se morala ves večer sramovati v vaši obleki."

PO POROKI

Mož: "Zmerom sem mislil, da imaš denar, zdaj se je pa izkazalo, da nimaš pesa".

Žena: "Saj se mti vendar pravila, da si mi vse na svetu."

IZGOVOR

Gospa: "Rekli ste mi, da klobuk lahko nosim tudi v dežju."

Trgovca: "Seveda sem vam rekel. Res ga tudi lahko nosite. Nisem vam pa rekel, da bo klobuk po dežju še zmerom tak, kakor je bil nov."

— Nak, — je rekel novoporočenec svoji mlađi in ljubki ženi — tako pa ne more iti več dalje. Včera si vsula preveč soli v juho, danes si pa nalila premalo juhe na sol.

Mož in žena sta se pogovarjala. Sam ne vem, kaj mu je padlo v glavo, da jo je vprašal:

— Ti, ali bi bila ti rada mož?

Nekoliko je pomislila in odvrnila:

— Seveda bi bila rada. Kaj pa ti? Ali bi bil ti rad?

Prijatelji so obiskali v bolnišnici agenta, ki se je šele tretji dan zavedel od strašno težkih poškodb.

— Kaj si vendar počel, da si tako pobit? — so ga vprašali.

— Ah, neke kapljice sem prodajal za dolgo življenje. Pa pridem k neki ženski in pravim:

— Gospa, kupite te kapljice, pa boste živeli sto let. — Komaj sem izgovoril te besede, sem bil že vržen po stopnicah na cesto.

— V bodoče bodi bolj pameten, — so mu svetovali. — Saj vendar veš, da nobena ženska ne bo bita stara.

— Kdo pravi, da ne? Ona je že hotela kapljice kupiti, toda njen mož me je v zadnjem trenutku vrgel na cesto.

Župnik je ustavil na ulici starega pijančka, mu napravil kratko pridigo, katero je zaključil z besedami:

— Sram bi vas moralo biti. No, sicer vam pa rečem: Pijanec ne pride v nebesa.

— Oh, gospod fajmošter, — je odvrnil dobrotljivec, — nikar se ne razburjajte zaradi tega. Do nebes je daleč, daleč. Predno bom prišel tja gori, bom že desetkrat trezen.

Ljudje so najbolj srečni, če jim ni treba mi-

sliti; zato pa seveda tudi ne vedo, da vsa njihova nesreča izvira iz te slabosti.

Ko je človek užaljen, se najprej potolaži z upanjem, da se bo maščeval.

Služkinja: — Pravite, da sem malomarna in da moram takoj zapustiti vašo hišo.

Gospa: — Da.

— Dobro, toda pred odhodom vam hočem še nekaj povedati. Najprej morate vedeti, da sem lepša od vas. To mi je povedal sam gospod. Drugo, kar bi vam rada povedala, je, da mi vse vaše obleke bolj pristojajo, kakor vam. To mi je povedal tudi sam gospod. Končno pa znam tudi poljubljati bolj vroče in strastno, kakor vi.

— Kaj vam je tudi to povedal moj mož?

— Ne, to mi je pa povedal naš šofer.

PRODA SE v Villa Devoto, pol kvadre od Lope de Vega, v središču slovenske naselbine, en lot po jako ugodnih mesečnih obrokih.

Informacije dobite pri L. Drufovka, calle Lista 5549.

VELIKA KLINIKA "CONSTITUCION"

Zastopana po profesorjih specializiranih v najznamenitejših zdraviliščih v Evropi nastavljenih nalašč za zdravljenje slovenske kolektivitete.

Moderne razkuževalnice veneričnih bolezni **BLÉNORAGIA** zastarela in kronična, naglo in garantirano ozdravljenje.

SIFILIS v vseh svojih stopnjah, moderno zdravljenje.

ENFER-KRI IN KOŽA; — izpahljaji, Eczeme, izpadanje las.

SPOLNA ŠIBKOST (impotencia).

SRCE, pljuča, kašelj, naglo hujšanje.

ŽELODEC težko prebavljanje, črevesje.

GRLO, nos, ušesa, žarki X, diatermija.

REVMATIZEM, Hemoroides, nervoznost.

Rezervirani konsultoriji za ženske, neredno perilo, nosečnost in porođi.

Preiščite se potem naših zdravnikov, da boste dognali njih sposobnost in njih zdravljenje z garancijo za Vaše hitro ozdravljenje.

POPOLNO OZDRAVLJENJE \$ 40.—
tedensko \$ 5.—

PREGLED IN ANALIZE
BREZPLAČNO

Od 9 do 12; ob nedeljah
in praznikih od 19—12.

BDO DE IRIGOYEN 1548 - PLAZA CONSTITUCION

ZOBOZDRAVNICA

Dra. Samoilović de Falicov

in **FELIKS FALICOV**

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

Trelles 2534

DR. S. SCHAVELZON

Vodja klinike v bolnišnici Muniz

VENERIČNE BOLEZNI

NOTRANJE BOLEZNI

GOSPE: Rezervirani prostori.

OČI - UHO - NOS - GRLO - ŽARKI X

ULTRAVIOLETA - DIATERMIA

Pueyrredón 936

U. T. 47 — 4416

Sprejema od 8 do 10, 14 do 16 in 19 do 21.

Ob nedelja od 8 do 9.

POZOR ROJAKI

Ako se odločite si nabaviti dober radioaparatus, ne nasedajte kričeči reklami. Obrnite se na rojaka, ki Vam bo v vsakem ziru pošteno ustregel.

KONSTRUKCIJA

MODERNIZACIJA

VRAVNAVA

NAPELJAVA ELEKTRIKE

PRODAJA MATERJALA

Garantirani radioaparatusi, ki dosežejo vse svetovne radiopostaje

APARAT SUPER s 5 žarnicami \$ 60.—

Prva slov. radiotehnična delavnica

ANDRES ARGUIBEL 1468, dep. 5

Buenos Aires